

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил «23» июндаги
180-сон буйруғига
илова

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
РЕСПУБЛИКА ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

ЎМРОВ СУЯГИ СИНИШЛАРИ

НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ

ТОШКЕНТ 2024

«ТАСДИҚЛАЙМАН»»

Республика шохилинч тиббий
қуруми миллий маркази директори
Алимов Д.А.

2025 йил

ЎМРОВ СУЯГИ СИНИШЛАРИ

НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ

ТОШКЕНТ 2025

ЎМРОВ СУЯГИ_СИНИШЛАРИ

НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ

ТОШКЕНТ 2025

ТАШХИСЛАШ ВА ДАВОЛАШГА ЖАЛБ ЭТИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛАР НОМИ

НКТ-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomilanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoiti tashkhislash va davolash uchun jalb etilayotgan mutahassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxishlash va davolash uchun jalb etiladigan mutahassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutahassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutahassislar
S42.0 NC12.0	Ўмров суяги синиши	Травматолог	хирург; терапевт	Травматолог	Нейрохирург; хирург; рентгенолог; ультратовуш диагностикаси шифокори; анестезиолог- реаниматолог; терапевт; ангиохирург; эндокринолог;

**ЎМРОВ СУЯГИ СИНИШЛАРИ НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТЕЗ ВА ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ
КЎРСАТИШ ҲОЛАТЛАРДА**

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТ филиали	Республика шошилинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати	Шикоят ва анамнез	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	хар куни	Даволаш муддати асоратсиз синишларда 3-7кун; асоратли синишларда 7-14кун
	Объектив курик	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	хар куни	
	Клиник –инструментал текширувлар		ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	хар куни	
	Хар куни травматолог кузатуви, боғлам алмаштириш, шунингдек урта ва кичик тиббий ходимлар томонидан парваришlash	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	хар куни-	Операциядан кейин яралар битгунча
Изоҳ:								
Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)	1. Рентгенолог	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	2. Нейрохирург	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	3. Ультратовуш диагностикаси шифокори	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	4. Анестезиолог-реаниматолог	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	5. Терапевт	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	6. Хирург	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
	7. Ангиохирург	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма	

							бўйича	
	8. Эндокринолог	-	-	-	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатма бўйича	
<p>Изоҳ: - тор доира мутахассисларининг кўриги беморда кўшимча ёндош касалликлар аниқланганда, қўшма ва комбинацияланган жароҳатларда кўрсатмага мувофиқ ўтказилади; - ўмров суяклари асоратланган кечувида мурожаат бўлса ва/ёки аниқланса, шошилинич жарроҳлик амалиётига кўрсатма юзага келган ҳолатларда шошилинич равишда тор доира мутахассислари консултацияси ўтказилади, бемор ҳолатига қараб стационар шароитда жарроҳлик амалиёти ўтказилади.</p>								
Асосий лаборатор текширувлар	1. Қон умумий (клиник) таҳлили	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1-2 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	2. Сийдик умумий (клиник) таҳлили	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1-2 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
<p>Изоҳ: асоратсиз болдир суяклари синишларида ва конрсеватив даво қўлланилган ҳолатларда қон ва сийдик умумий таҳлили асосий, қон гуруҳи ва резус факторни аниқлаш, коагулограмма ва қон биокимёвий текширувлари кўшимча сифатида тайинланади. Асоратли синишларда ва оператив даво ўтказилганда юқоридаги ва қуйидаги барча таҳлиллар асосий сифатида тайинланади.</p>								
Кўшимча лаборатор текширувлар	1. Коагулограмма	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	2. Қон биокимёвий текширувлари	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки	

							кўрсатмага мувофиқ	
	3. Қон гуруҳи ва резус факторни аниқлаш	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	кўрсатмага бўйича, 1 марта	

Изоҳ: беморга тор доира мутахассислари консултацияси ўтказилганида ёндош касалликлари аниқланганда, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб мавжуд ва зарур бўлган лаборатор текширувлари ўтказилади.

Асосий инструментал текширувлар	1. Ўмров рентгенограммаси	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
--	----------------------------------	---	------------	------------	------------	------------	-----------------------------------	--

Изоҳ: -

Қўшимча инструментал текширувлар	1. Плевра бўшлиғининг УТТ	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	2. Кўкрак қафаси рентгенограммаси ва/ёки МСКТ кўрсатма бўйича	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	
	3. ЭКГ	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича стационар даволанишда камида 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	

Изоҳ: беморда қўшма шикастларга гумон ва ёндош касалликлари бўлган холларда ҳамда ва мутахассислар (қўшимча) маслаҳатидан сўнг қўшимча инструментал текширувлар ўтказилиш мумкин.

ШОШИЛИНЧ СТАЦИОНАР ДАВОГА КўРСАТМА:

Диагностик	Тиббий хизматлар номи	Тез ва шошилинч ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича	Хизмат	Даволаш муддати
-------------------	------------------------------	---	---------------	------------------------

тадбирлар		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*			кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	
		ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилич ёрдам маркази	Вилоят шошилич тез тиббий ёрдам ИИАТ филиали	Республика шошилич ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
Бошқа турдаги текширувлар	1. режали госпитализацияга кўрсатмалар: суяк бўлакларини силжиш сақланган холларда, ёлғон бўғим ҳосил бўлганда	-		ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	Даволаш муддати асоратсиз синишларда 3-5кун; асоратли синишларда 7-10кун
	2. шошилич госпитализацияга кўрсатмалар: нерв-томир тутамининг эзилиши ёки шикастланиши, терини суяк синиғи тешиб чиқиш хавфи, очик синишлар, юмшоқ тўқималарни суяк бўлаклари орасига тушиб қолиши.	-		ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади	касаллик бўйича 1 марта ва/ёки кўрсатмага мувофиқ	Даволаш муддати асоратсиз синишларда 3-5кун; асоратли синишларда 7-10кун
Изоҳ:								

МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Тез ва шошилич ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилич ёрдам маркази	Вилоят шошилич тез тиббий ёрдам ИИАТ филиали	Республика шошилич ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
1.Нострероид яллиғланишга қарши	75мг мушак орасига,	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Оғрик синдромига	3-5 кун ва/ёки кўрсатма

воситалар (диклофенак, кетопрофен, парацетамол)	100мг мушак орасига, 500мг перорал						боғлиқ холда 3-5 кун ва/ёки кўрсатма бўйича	бўйича
2. Маҳаллий таъсирга эга анестетиклар (новокаин, лидокаин)	Маҳаллий блокада учун 1марта ва /ёки кўрсатма бўйича (0,5%-10-20мл, 2%-5,0)	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Маҳаллий блокада учун 1марта ва /ёки кўрсатма бўйича	Маҳаллий блокада учун 1марта ва /ёки кўрсатма бўйича

Изоҳ:

Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Тез ва шошилиш тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилиш ёрдам маркази	Вилоят шошилиш тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилиш ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази		
1.Инфузион эритмалар (Натрий хлорид 0,9%, Глюкоза 5%, Рингер эритмаси, янтар кислотаси)	250-500-1000мл томир ичига бемор ёши ва вазни, куйиш жарохати майдонига боғлиқ равишда. Парентерал	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Бемор ёши ва вазни, синиш турига боғлиқ равишда	Бемор ёши ва вазни, синиш турига боғлиқ равишда
2. Антибиотиклар (Цефтриаксон, ципрфлоксацин)	2000мг/сут, 1000мг/сут Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Парентерал ва перорал	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда
3. H ₂ -гистамин рецепторлари блокаторлари (омепразол)	20-40мгсут Нострероид яллиғланишга қарши воситалар қўлланилган холларда бемор ёши ва вазнига боғлиқ холда	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Нострероид яллиғланишга қарши воситалар қўлланилган холларда бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда	Нострероид яллиғланишга қарши воситалар қўлланилган холларда бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда
4. Яллиғланишга	Бемор ёши ва	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Бемор ёши ва	Бемор ёши ва

қарши табиий воситалар	вазнига боғлиқ равишда. Перорал						вазнига боғлиқ равишда. Перорал	вазнига боғлиқ равишда. Перорал
5. Маҳаллий таъсирга эга табиий анестетиклар	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал
6. Табиий антикоагулянтлар	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал
7. табиий суяк синиғини битирувчилар	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал	Бемор ёши ва вазнига боғлиқ равишда. Перорал
Изоҳ: беморнинг умумий аҳволи ва синган сегмент локал ҳолати ҳамда ёндош каскликлари мавжудлигига қараб қўшимча дори воситалари буюрилиши мумкин								

(ТЕЗ ВА ШОШИЛИНЧ ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ)

Даволаш тадбирлари (оператив даво)	Тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*		
Жарроҳлик амалиёти/аралашув/муолажа номи	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази
1. интрамедулляр (Португалов усулида спицалар, стерженлар),)	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади
2. экстремедулляр (пластина ёрдамида)	-	-	ўтказилади	ўтказилади	ўтказилади
Изоҳ: ўмров суяги асоратли синишларида (қон-томир тутами сиқилиши ёки шикастланиши, суяк бўлаклари билан терининг тешилиш хавфи, очик синишлар) шошилинч тарзда оператив даво ўтказилади, қолган ҳолатларда бемор умумий аҳволи ва сегментнинг локал ҳолатига боғлиқ равишда оператив даво ўтказилади					

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Тез ва шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*		
Парҳез столи ва унинг давомийлиги	ТТЁ/ уй шароитида	ОП/ ОШП/ КТМП	Туманлараро шошилинч ёрдам маркази	Вилоят шошилинч тез тиббий ёрдам ИИАТМ филиали	Республика шошилинч ва тез тиббий ёрдам ИИАТ маркази

1. №15 стол (умумий). Бемор стационардан чиқарилгунича	-	-	қўлланилади	қўлланилади	қўлланилади
--	---	---	-------------	-------------	-------------

Изоҳ: беморнинг умумий аҳволи ва ёндош касалликларини ҳисобга олган ҳолда парҳез столи ўзгартирилиши мумкин.

(РЕАБИЛИТАЦИЯ)

Реабилитация тадбирлари	Тиббий хизматлар номи	Уй шароитида	ОШП/ОП / КТМП	Стационар шароитида	Тадбирлар минимал сони	Реабилитация муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. Физиотерапевт	-	ўтказилади	ўтказилади	Курсатмага мувофик	1-3 ой
	2. Травматолог	-	ўтказилади	ўтказилади	Хар ойда 1 марта	1-3 ой
	3. Терапевт ва б. мутахассислар	-	ўтказилади	ўтказилади	Курсатмага мувофик	Курсатмага мувофик
	4. Халқ таботати мутхассиси	-	ўтказилади	ўтказилади	Курсатмага мувофик	

Изоҳ: 2-3 ой давомида консерватив реабилитация муолажалари ўтказилади. Травматолог ва физиотерапевт кўриги шу муолажалар коррекцияси учун зарур. Терапевт ва б. мутахассислар маслаҳати ёндош касалликлар коррекцияси учун керак булади.

Лаборатор текширувлар			ўтказилади	ўтказилади	Курсатмага мувофик	Курсатмага мувофик
-----------------------	--	--	------------	------------	--------------------	--------------------

Изоҳ: бемор ёндош касалликларини ҳисобга олган ҳолда қўшгимча текширувлар буюрилиши мумкин.

Инструментал текширувлар	1. Рентгенография	-	ўтказилади	-	4-6-8-12 ҳафталарда ва ёки кўрсатмаларга мувофик	
--------------------------	-------------------	---	------------	---	--	--

Изоҳ: инструментал текширув травматолог кузатуви синиш битиш жараёнини кузатиш мақсадида ўтказилади.

Реабилитация муолажалари бодир синишдан кейинги асорталарни олдини олиш/ёки камайтириш мақсадида амалга оширилади.

Реабилитацион усуллар	1. Физиотерапия муолажалари	-	ўтказилади	-	1-2 ойда	1 йил
	2. Даволовчи физкультура	ўтказилади	ўтказилади	-	доимо	1 йил

Изоҳ: ривожланган асорталарнинг оғирлигига қараб, керак бўлса, реабилитация курслари бир йил давомида 1 курсдан 3 курсгача белгиланиши мумкин.

РШТЁИМ травматология илмий-клиник

бўлими раҳбари, т.ф.д., профессор

РШТЁИМ травматология илмий-клиник

бўлими 2-босқич докторанти

Валиев Э.Ю.

Каримов Б.Р.